

Onderwerp: Zonneparken in Goirle

Goirle, 30 juni 2020

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Wij worden als bewoners van de Abcovensedijk en Beeksedijk op dit moment benaderd door initiatiefnemers om mee te denken over hun plannen om zonneparken aan te leggen in onze buurt. Wij maken ons ernstig zorgen over deze ontwikkelingen. Inmiddels hebben wij kennis genomen van het toetsingskader dat door uw College in april is vastgesteld. Wij hebben veel vragen over het toetsingskader in relatie tot wat wij zien gebeuren in onze omgeving. Met de ontwikkeling van zonneparken wordt industrie naar het buitengebied verplaatst. Dit vraagt om een zorgvuldige afweging. Laten we voorkomen dat snelheid gaat prevaleren boven zorgvuldigheid!

Middels deze brief lichten wij onze zorgen toe. Daarbij doen wij een dringend beroep op de Gemeenteraad, onze volksvertegenwoordiging, om een pas op de plaats te maken, voordat het te laat is! Wij vragen u met klem om het College terug te roepen, om dit proces op een andere manier aan te pakken en het toetsingskader te herzien.

Gevolgen voor onze buurt

Het College biedt voor de korte termijn ruimte aan 40 hectare zonnepark. Initiatiefnemers zijn uitgenodigd om, voor die deelgebieden waar zonneparken conform het toetsingskader ingepast kunnen worden, een vergunningaanvraag voor te bereiden en in overleg te gaan met de omgeving. Met de gekozen aanpak heeft de gemeente de regie bij de initiatiefnemers neergelegd. De locaties worden bepaald door de grondeigendommen van de initiatiefnemers. 'Meedenken' is voor ons dus beperkt tot praten over de landschappelijke inpassing. Initiatiefnemers zijn verplicht om een omgevingsdialoog te voeren. De uitkomst is echter niet bindend. De toetsingscriteria zeggen niets over de gekozen locaties ten opzichte van omwonenden. De enige mogelijkheid die wij feitelijk hebben is om bezwaar en beroep aan te tekenen. Initiatiefnemers en de buurt komen tegenover elkaar te staan. Dat is iets wat wij als buurtbewoners niet willen, want wij hechten waarde aan goede relaties in de buurt!

De kans is groot dat wij straks ingeklemd zitten tussen 2 zonneparken met een totale oppervlakte van meer dan 20 hectare vruchtbare landbouwgrond. Het gebied tussen de Abcovensedijk en de Beeksedijk is een belangrijk uitloopgebied voor bewoners van de Hoge Wal, Leyzoom en Grote Akkers. Het is ongekend hoeveel mensen door onze straat fietsen, wandelen en hardlopen en genieten van deze mooie omgeving vlakbij het dorp. Met de ontwikkeling van de nieuwbouwwijk aan de zuidrand van Goirle, zullen nog meer Goirlenaren in dit gebied recreëren. Wij dragen hier ons steentje aan bij door te zorgen dat er koeien in de wei lopen en onze erven er netjes bij liggen.

We zijn altijd zuinig geweest op ons buitengebied. Het brede beekdal van de Leij is jarenlang beschermd. In het Leijdal mocht niet gebouwd worden, er mag zelfs geen boomteelt plaatsvinden om de openheid te behouden. Kijk maar eens naar het aantal dubbelbestemmingen in het bestemmingsplan.

Belang van de landbouwstructuur

Het voormalig Landbouwontwikkelingsgebied is uitgesloten voor de ontwikkeling van zonneparken omdat het primaat in dit gebied ligt bij de landbouw. Dit gebied is destijds aangewezen als LOG voor de inplaatsing van intensieve veehouderijen. Juist de grondgebonden agrarische bedrijven die voornamelijk ook in andere delen van de gemeente zijn gevestigd, worden geraakt bij de ontwikkeling van zonneparken. Bij het opstellen van het afwegingskader is hier niet naar gekeken. Het effect van de gekozen locaties op de landbouwstructuur in die deelgebieden is geen onderdeel van de toetsingscriteria.

Het aantal melkveebedrijven neemt steeds verder af, zij vervullen een belangrijke rol bij het open houden van het landschap. In het gebied waar wij wonen zijn ook een aantal melkveebedrijven gevestigd. Hier zijn wij trots op! Voor de melkveehouderij ligt er richting toekomst een belangrijke opgave om te extensiveren. De ontwikkeling van zonneparken in dit gebied betekent dat deze melkveebedrijven klem komen te zitten. De zonneladder geeft aan in welke prioriteitsvolgorde op welke locaties zonneparken kunnen komen. De gemeente Goirle gaat geheel voorbij aan de zonneladder. Het is van essentieel belang dat de goede landbouwgronden, ook met oog op klimaatverandering, behouden blijven voor het telen van gewassen.

Ruimtelijke toetsingscriteria

In het gebied waar wij wonen (gebied 1.4), zijn initiatieven toegestaan tot maximaal 6 hectare netto zonnepaneeloppervlakte. Een van de initiatieven in ons gebied aan de Beeksedijk heeft een totale oppervlakte van ruim 17 hectare landbouwgrond. Als gekeken wordt naar de netto oppervlakte zonnepanelen is dit veel groter dan de 6 hectare zoals die is opgenomen in de toetsingscriteria. In de Raadsinformatiebrief d.d. 14.05.2020 is zelfs als 6^e vraag gesteld "Verzocht wordt om de maximale grootte van het panelenveld van projecten in gebieden 1.3 & 1.4 te vergroten van 6 hectare naar 10 hectare." Het antwoord: "Vergroting van het oppervlak van het panelenveld wordt gelet op de maat en schaal en de draagkracht van het landschap niet wenselijk geacht. Een zonnepark van netto 6 ha zal rekening houdend met 40% landschappelijke inpassing een oppervlak hebben van ca. 10 ha." Hier is het ruimtebeslag en de ruimtelijke uitstraling van het zonnepark wel 17 hectare!

Wat is de waarde van het opstellen van een toetsingskader als hier zo creatief mee omgegaan wordt? In theorie zou dit dus betekenen dat het mogelijk is om in ons gebied wel 7 (geschakelde) initiatieven van 6 hectare mogelijk te maken. Dat kan toch niet de bedoeling zijn!? De karakteristiek van ons mooie gebied gaat volledig verloren. Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat gebieden niet 'overbelast' worden?

Kleine initiatieven

De gemeente biedt ook de ruimte voor kleine initiatieven tot 1,5 hectare netto zonnepanelen, deze vallen buiten het toetsingskader. Door de ruimte tussen de panelen en de landschappelijke inpassing komt dat uiteindelijk neer op een zonnepark van circa 3 hectare. Het ruimtebeslag is dubbel zo groot, waarmee dus 3 hectare een industrieel karakter krijgt. Waarom geldt voor deze kleinere initiatieven geen toetsingskader? De impact van een initiatief met een totale oppervlakte van 3 hectare op de omgeving is evengoed erg groot.

Aan welke criteria worden deze 'kleine' initiatieven dan wel getoetst? Het lijkt erop dat het College alleen kijkt of het initiatief goed landschappelijk is ingepast, waarbij ook de ruimte tussen de panelen wordt meegeteld. Het initiatief aan de Abcovensedijk is een van deze kleine initiatieven. Deze locatie ligt in het beekdal, waar grote zonneparken niet gebouwd mogen worden, omdat dit in strijd is met het toetsingskader. Waarom geldt dit niet voor een klein initiatief? Een zonnepark is een zonnepark, toch?

Dit initiatief ligt recht tegenover twee van onze agrarische bedrijfswoningen en zorgt ook nog eens voor een forse afname van het woongenot. Vindt de gemeenteraad dat gepast in het buitengebied? Wij kijken hier de komende 25 jaar op uit en zijn met onze bedrijven aan deze locatie gebonden.

Deze netto oppervlakte van 1,5 ha zou, als je het aansluit bij een groter initiatief, veel minder opvallen en minder ruimte in beslag nemen. De winst voor de gemeente is relatief beperkt als je kijkt naar de energieopgave, het verlies voor de omgeving is groot. Wat is de meerwaarde van deze kleine initiatieven voor de gemeenschap in zijn geheel? Zouden kleine initiatieven niet ook aan het toetsingskader moeten voldoen?

Zonneparken vragen om een zorgvuldige afweging

Wij erkennen dat er een opgave is voor het opwekken van duurzame energie. Een groot aantal van ons heeft zonnepanelen op het dak liggen. Met het realiseren van zonneparken krijgen gebieden een industriële uitstraling. Deze panelen liggen hier voor een periode van 25 jaar, een groot deel van ons leven, en waarschijnlijk nog langer. De landbouwstructuur wordt aangetast en deze zorgvuldig vruchtbaar gemaakte landbouwgronden worden dus minimaal de komende 25 jaar niet of nauwelijks als landbouwgrond bewerkt. Dit vraagt een zorgvuldige afweging! Dit wordt nu via

een 'tijdelijke' afwijking geregeld, op basis van een breed te interpreteren afwegingskader of ingeval van kleine initiatieven zelfs zonder toetsingscriteria. Het mandaat ligt hiervoor bij het College. U als Gemeenteraad staat feitelijk buiten spel. Laat u dat gebeuren?

De wijze waarop dit beleid is geformuleerd, doet geen recht aan de impact van deze ontwikkelingen op ons buitengebied. Een aantal van ons heeft 2 jaar geleden al een gezamenlijke brief gestuurd aan u als gemeenteraad. Wij zijn dan ook verbaasd dat wij in de tussentijd hier niets van vernomen hebben. Het gros van de inwoners van Goirle is zich waarschijnlijk niet eens bewust van deze ontwikkelingen en de gevolgen daarvan voor het buitengebied waar zij regelmatig vertoeven. Op welke manier hebben wij als inwoners en gebruikers van het buitengebied, onze stem kunnen laten horen?

Laten we zuinig blijven op ons buitengebied en voorkomen dat er een lappendeken aan zonneparken rond het dorp komt te liggen. Het opwekken van duurzame energie is een collectief belang, en dit vraagt om een collectieve aanpak, met de zonneladder als uitgangspunt. Wij zijn ervan overtuigd dat we door slimme samenwerking tussen grondeigenaren, energiecoöperatie en burgers, samen kunnen kijken in welke gebieden zonneparken voorstelbaar zouden zijn, waarbij we rekening houden met de belangen van de omwonenden, de omgeving en de agrarische structuur en waarbij ook de opbrengsten deels terug kunnen vloeien naar het buitengebied en onze gemeenschap. Wij willen deze handschoen graag samen met u oppakken.

Wij zijn niet de enigen die zich zorgen maken. Ook Provinciale Staten in Brabant hebben GS verzocht om de ontwikkeling van zonneparken op landbouwgrond een halt toe te roepen. Zij roepen op de zonneladder te hanteren, eerst zonnepanelen op daken en braakliggende terreinen, zodat goede agrarische grond behouden blijft. De gemeente geeft aan dat de beste initiatieven worden bepaald op basis van de zonneladder. Wij vragen ons af hoe de gemeente dat gaat doen, op het moment dat alle ingediende initiatieven op trede 2 of lager op de ladder staan? Met deze aanpak gaat de gemeente voorbij aan de zonneladder en gaat goede landbouwgrond verloren.

Wij verzoeken de raad met klem om een pas op de plaats te maken en het College terug te roepen om samen met de inwoners van Goirle en grondeigenaren te kiezen voor een collectieve aanpak, die echt past in de Goirlese democratie. Zodat we de komende 25 jaar ook nog trots kunnen zijn op ons mooie buitengebied!

Met vriendelijke groeten,

Ondertekend door diverse bewoners Abcovensedijk en Beeksedijk

(namen op te vragen bij de griffie)